

DEBATT

REDAKTÖR:
**TORD
KARLSSON**
08-588 368 02
debatt@
atl.nu

Säg din mening i ATL!

● ATL välkomnar debattinlägg. Skriv kort, korta inlägg har större chans att bli publicerade. Maximal längd är 3 000 tecken inklusive mellanslag. Redaktionen kan korta och redigera texten. Underteckna med namn och bostadsort.

Vi vill inte ha era bidrag!

● Landsbygdsolitik

Öppet brev till statsminister Stefan Löfven. Vi på landsbygden har tröttnat på att likt n-pojken på söndagskolans sparböss stå och buga medan regeringen välvilligt stoppar en slant i bössan. Samtidigt som man via inrikes kolonialism berövar landsbygden sin möjlighet att försörja sig själv. Sluta med detta – låt oss i stället behålla de värden som skapas på landsbygden.

Sverige är till stora delar täckt av skog. När denna växer genereras en värdeökning som vid avverkningen till största delen hamnar i statens ficka i form av allmän skatt och moms. Allt som växer på våra åkrar och ängar hantaras likadant. Malm från våra gruvor, stentäkter och torv som bildats under miljontals år skall beskattas och momsbeläggas när den bryts.

Energifrån alla våra älvar och vindkraftverk är belagd med energiskatt och moms. Inget av dessa skatter hamnar i regionen – inte ens fastighetsskatten – trots att kraftverket ligger där det gör.

Ni har infört ett styrelseskick som innebär att all landsbygd och alla småorter slagits samman med intilliggande större ort. Detta har fått landsbygdsbefolkningen att komma i demokratiskt underläge vid all kommunal prioritering. Nedlagda skolor och försämrade service till följd – samtidigt som vi skall betala samma kommunalskatt som tätorten.

Ni har tagit ifrån oss arbetstillfällen genom att öppna gränserna för konkurrens från lågprisländer – medan administration och byråkrati förlagd till storstäderna är undantagna från all sådan konkurrens.

Ni höjer våra drivmedelskostnader samtidigt som ni gynnar kollektivt åkande i tätorterna.

Sluta ge oss allmosor för att stadsborna ska ha service när de åker till sina sommarstugor. Ge oss en hederlig chans att klara oss själva!

För Landsbygdspartiet oberoende:

Arne Gunnarsson
Strömsnäsbruk

Erika Söregård,
Partiledare, Ervalla

ILLUSTRATION: ISTOCK

Gå tillbaka till ett förnybart skogsbruk

● Kunskap och erfarenhet

Företagsledaren Curt Nicolin så på besök vid ett av mina poppelförsök i mitten av 1990-talet följande: "Redan som grabb kunde jag inte förstå att man planterade skog för kalhyggesbruk, det är ju inte lönsamt!"

Senare förstod jag att man löste det lagstiftningsvägen genom att tvingas ta intäkter från kalhuggningen till planteringen.

Skördad med medeldiameter på drygt 20 centimeter och tre fjärdedelar av träden olönsamt bortgallrade före slutavverkningen vilar kalhyggesbruket på skakig grund. Tillkommer förstörande av diversitet, misslyckade planteringar, frigörande av kvicksilver, läckage av humussyror och näringsämnen och dålig koldioxidbalans både i ungdomsfasen och i äldre skog. Allvarligt är också svårigheten att hålla jämn årsringsutveckling för att få god virkeskvalitet och god tillväxt.

Fast det allvarligaste för mig är utplånandet av kunskaper att leva med kontinuerlig skog och i alla bygder

nära djur och människor, hålla växtlig skog och framtidstro. Låt mig utveckla detta.

Kunniga skogsbrukare visste tidigare att bruka skog med god förtjänst trots ringa insatser med mekaniska hjälpmedel. Det viktigaste de gjorde var att nästan bara skörda mogna träd. Träd med en stor diameter och hög virkeskvalitet, vuxet med säg 3 millimeter årsring, måste för tall stå glest och därmed också medge yngre träd att successivt växa upp. Alltså kontinuerligt hög värdetillväxt.

I en sådan skog kan den huvudsakliga insatsen vara att skörda och köra ut fyra mogna träd per hektar och år. Varje år eller 40 träd med tio års mellanrum. Det vill säga att skogen ger kontinuerliga intäkter utan större kostnader som i kalhyggesbruket.

Även om volymproduktionen i sig inte behöver bli större i skiktad skog blir träden färdiga fortare och ändå skördade vid större diameter med möjlig fördubblad lönsamhet som följd. Måttligt planteringsbehov, utelämnad markberedning, mindre röjning och gallring bidrar här också.

En grandominerad skiktad skog kan stå tätare än tall och ändå behålla lång krona för stor bladyta, hög produktion och större möjlighet till god kolbalans. Friskkvist ger också bättre virkeskvalitet än torrkvist.

I skiktad skog är det inte bråttom att få upp nya träd, de större träden producerar värde och trots betetryck kan det så småningom komma upp tillräckligt med även unga tallar. Det innebär också att skiktad skog passar bra till kontrollerad betesdrift.

Framför allt är det angeläget att ha vinterbete för att spara vinterfoder. Tilltalande arter är ljung, blåbärs- och lingonris förutom en del gräs och halvgräs. Inledande försök med vinterskogsbete har ökat mina djurs välbefinnande och minskar foderbehovet. Markbördigheten ökas också av bete.

I skogsbruket liksom jordbruket optimeras systemen med alla till buds stående medel. Nuvarande oljeboom har gett maskinell skörd och skotning och vidaretransport till central förädling. Det fallerar helt vid plötslig brist på fossilbränslen. Tidigare skördades och transporterades stora träd småskaligt och flottning var omfattande.

Mitt förslag, som jag själv tillämpar, är lokal förädling, även skogsbete och milning. Att bygga om Sverige till förnybarhet kräver lokalt boende, nya bostäder nära där produktionen sker. Själva provar jag att snart sätta upp ett halvtimmerhus för att komma till mer förnybarhet.

Bo Falk

Jordbruksekolog och laborator, Hovmantorp

Stoppa Trafikverkets ombildande av allmänna vägar

● Drift och underhåll

Vägnätet i Sverige är uppdelat på olika väghållare och vägarna är antingen allmän väg eller enskild väg samt givetvis privata vägar. För de allmänna vägarna kan antingen staten eller kommunerna vara väghållare, medan för de enskilda vägarna är en organisation, till exempel vägförening, samfällighetsförening eller vägsamfällighet och i vissa enstaka fall en enskild markägare, ansvariga väghållare.

Tyvärr råder det en missuppfattning om att enskild väg är något slags privat väg, vilket alltså inte är fallet. Skillnaden är att du och jag åker på en väg som de boende runt densamma får svara för underhållet för.

I hela Sverige finns cirka 74 000 kilometer väg som är klassad som enskild väg medan 98 500 kilometer är allmän väg och 42 300 kilometer kommunala vägar. För en del av de enskilda vägarna kan väghållarna söka statsbidrag för att finansiera del av driftskostnaderna samt investeringar i vägarna och se till att vägarna håller en hög transportkvalitet och uppfyller medborgarnas och näringslivets behov.

De statliga bidrag som ges till investeringar görs genom det så kallade Länstransportanslaget. Det finns också i vissa fall kommunala bidrag att söka till enskilda vägar.

Det som nu håller på att hända är att Trafikverket vill om-

bilda ytterligare 20 000 kilometer av de allmänna vägarna till enskilda vägar. Det kan få förödande konsekvenser för boende längs med dessa vägar som främst ligger på landsbygden.

Att ha väghållaransvar innebär att man har ansvar för att vägen är trafiksäker och håller en hög transportkvalitet. Skulle en olycka hända kan ansvaret hamna på de boende. Det är också stora kostnader för driften och underhållet som staten vill skjuta över på enskilda boende.

Här måste våra region- och kommunpolitiker runt om i landet vara väldigt uppmärksamma. Det bör "sitta i ryggmärgen" hos var och en av dem att ställa sig på den enskildes

sida och säga nej till ytterligare överförande av ansvar från det allmänna.

Centerpartiet har i riksdagen genom Anders Åkesson och Staffan Danielsson interpellat mot infrastrukturminister Tomas Eneroth som slår ifrån sig och menar att det inte finns något sådant uppdrag till Trafikverket.

Ändå vittnar boende på flera orter i landet om vägar som Trafikverket planerar att ombilda till enskilda vägar. Frågan är om Tomas Eneroth är ärlig eller om han helt enkelt har tappat kontrollen över Trafikverket.

Göran Gunnarsson (C)

Regionråd och ordförande i Trafik- och samhällsplaneringsnämnden Region Östergötland